

nelze nadále výhradně řídit. Jinak ono rozhodnutí (č. 15759 Sb. n. s.) vycházelo v podstatě ze zásady vyslovené právní větou tohoto plenárního rozhodnutí, že dlužníka omlouvá, jestliže se mu přihodilo při plnění omluvitelné nedopatření. Arciť na základě skutkového zjištění nižších soudů nabyt nejvyšší soud v onom sporu přesvědčení, že tento předpoklad nebyl splněn u dlužníka, který tam jednal nedbale. Tomu tak nebylo v souzeném případě, což odvolací soud správně vystihl dospěv k závěru, že žalobci toliko z početního omylu a omluvitelného nedopatření nezaplatili včas nepatrný zlomek 1.30 K první vyrovnací splátky složivše méně o 80 h a nepočítajíce při tom ještě s doručným poplatkem 50 h. Také v tom, že žalobci nezaplatili tuto splátku ihned bez upomínacího dopisu, marně dovolatel spatřuje neobyčejnou jejich nedbalost a lehkomyšlnost, už proto marně, že vše — splatnost, upomínka a zaplacení — se stalo v několika dnech. Předchozí úvahy jakož i důvody napadeného rozsudku, jež se obírají ustanovením § 67 vyr. ř., platí podle § 3 vlád. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. i v zemědělském vyrovnacím řízení, o jaké šlo v souzené věci, a to beze změny podle čl. II vlád. nař. č. 83/1939 Sb. z. a n., kteréžto vládní nařízení nabylo účinnosti až dnem 31. března 1939, tedy až po době rozhodné v souzené věci, kde šlo o následky nedodržení první vyrovnací splátky ze dne 10. května 1937.

Čís. 17384.

K výkladu § 3 lit. d) vl. nař. č. 150/1937 Sb. z. a n.

Výjimka stanovená v § 3 lit. d) vlád. nař. č. 150/1937 Sb. z. a n. neplatí pro pohledávky třetích osob, jež zapravily za pojistníka pojistnou prémie.

(Rozh. ze dne 15. září 1939, R II 165/39.)

Prv ý s o u d zamítl návrh povinné strany na odklad exekuce proto, že touto exekucí vymáhající strana vymáhá dlužné prémie z požárního pojištění, jež zaplatila za povinnou stranu (§ 3 lit. d) vl. nař. č. 150/37). R e k u r s n í s o u d vyhověl návrhu na odklad této exekuce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Z výjimečné povahy ustanovení vládního nařízení, o něž tu jde, vyplývá, že není na místě výklad širší, nežli připouští jeho doslov. Nelze tedy ustanovení čl. II, § 3 d) vlád. nař. č. 150/1937 Sb. z. a n. vykládati v tom smyslu, jak to činí stěžovatelka. Jestliže byly z výhody, stanovené v článku II, § 1 vlád. nař. č. 150/1937 Sb. z. a n., vyjmuty

mezi jinými pohledávkami, určitě pojmenovanými a označenými zvláštními písmeny, také pod zvláštní písm. d) v § 3 toho vládního nařízení »pohledávky pojistných premií soukromých pojišťoven«, neplatí tato výjimka pro pohledávku vzniklou z toho důvodu, že vymáhající věřitelka pojistnou premií za pojistníky zaplatila. Nejde tu o pohledávku soukromé pojišťovny ani o pojistnou premií v pravém slova smyslu.

Čís. 17385.

Domáhá-li se odporující věřitel, aby dlužníkův smluvce trpěl, aby byla v pořadí před jeho pohledávkou na dlužníkově nemovitosti vtělena pohledávka věřitele, není závady, aby nebylo žalobě částečně vyhověno, pokud je v souladě se zákonem (§ 14, odst. 1 odp. ř.), to jest, pokud má mít ten účinek, že žalovaný dlužníkův smluvce musí trpěti, aby odporující věřitel vedl pro svou pohledávku exekuci v pořadí pohledávky dlužníkovy smluvce, na jejím místě a před ní.

(Rozh. ze dne 15. září 1939, Rv II 177/38.)

Srovn. Sb. n. s. čís. 15855.

Žalobkyně citíc se zkrácena zřízením knihovního zástavního práva pro udánlivou prý pohledávku žalovaných na nemovitostech její dlužnice, domáhá se výroku, že jest dlužní úpis z 11. října 1934, který byl u okresního soudu v R. pod č. den. 1069/34 ve vložkách čís. 369, 816 a 1271 kat. území R. knihovně proveden, pokud jím zřídila Julie W. ve prospěch žalovaných zástavní právo pro jejich pohledávku, vůči žalobkyni bezúčinný a odporovatelný a že jsou žalovaní povinni snášeti, aby byla knihovně vtělena v pořadí před touto jejich pohledávkou pohledávka žalobkyně z rozsudku krajského soudu v O., po případě také ještě další její pohledávka, o níž nebylo dosud ještě pravoplatně rozhodnuto. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Žalovaní nevznesli sice námitku proti znění žalobní žádosti, ale odvolací soud se musí zabývat z úřední povinnosti otázkou přípustnosti žalobní žádosti, protože nelze rozsudkem vysloviti něco, co jest exekučně neproveditelné a právně nemožné. Žalobní žádost však, jak ji žalobkyně v žalobě učinila, — aniž ji během sporu byla opravila, — nelze pokládati za přípustnou. Žaloby podle zákona odporčího nejsou žalobami určovacími, nýbrž jsou žalobami o plnění, takže žalobní návrh, znějící na zjištění, že dlužní úpis jest vůči žalobkyni bezúčinný a odporovatelný, nemá významu, nýbrž obsahuje jen otázku pro spor předurčující, kdežto vlastní žalobní žádost musí směřovati k tomu, aby žalovaní, jejichž jednáním s dlužníkem žalobce jest odporováno, něco plnili nebo byli povinni trpěti. Tato žádost jest ovšem v žalobě také obsažena, ale podle názoru odvolacího soudu jest jednak nesprávná,